

Zgorzelec, 24.6.2025

Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet
ul. Syrokomli 62
51-141 Wrocław

Szanowny Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

jako kobiety z Dolnego Śląska, z subregionu jeleniogórskiego, a szczególnie z powiatu zgorzeleckiego zwracamy się do Pana Premiera o wsparcie transformacji regionu, który wielu kojarzy się wyłącznie z kompleksem energetycznym Turów. W tym roku zapadnie decyzja o przedłużeniu wsparcia w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) podczas negocjacji budżetowych Unii Europejskiej. W tym roku polski rząd w ramach prezydencji w Radzie Unii Europejskiej może zawalczyć, aby środki na sprawiedliwą transformację zostały przedłużone, ale także, aby tym razem objąć nimi nasz subregion jeleniogórski, a szczególnie powiat zgorzelecki.

Jednym z powodów dlaczego region kompleksu Turów nie uzyskał finansowania w poprzedniej perspektywie było milczenie poprzedniego rządu co do przyszłości węgla brunatnego w Polsce. Za poprzednich rządów Zjednoczonej Prawicy z Bogatyni urządzono bastion oraz miejsce wieców wyborczych. Zapewnienia, jakoby spalanie węgla brunatnego w elektrowni Turów miało trwać do roku 2044, do dzisiaj skutecznie zamyka usta politykom różnych szczebli i barw politycznych. W efekcie nikt nie przedstawił harmonogramu transformacji kompleksu Turów i naszego regionu, co oznaczało, że wniosek o przyznanie środków z funduszu FST nie został przez UE przyjęty. Na ostatnim posiedzeniu komisji sejmowej w sprawie Turowa okazało się jednak, że data 2044 r. może być już nieaktualna.

W Bogatyni i w regionie trwa nie tylko wielka zmowa milczenia na temat transformacji energetycznej, ale też paralizujący wręcz lęk, aby nie powtórzył się tu scenariusz wałbrzyski z

licznymi problemami społecznymi i gospodarczymi. Dysponujemy eksperckimi opiniami i raportami, które znajdują się posiadaniu rządu, iż opłacalność Kompleksu Turów załame się w latach 2030-2035. Dlatego pierwszy krok może i powinien zrobić Pan i Pana rząd, aby nakazać przygotowanie bardziej realnego harmonogramu pracy kompleksu Turów, który odpowiedzialnie powinien zostać zakomunikowany społeczności lokalnej.

Jako kobiety, często nie związane z kompleksem Turów, ale jednak mieszkające na tym terenie widzimy, że już dzisiaj brakuje środków na sprawiedliwą transformację. Nie chodzi nam tylko o transformację energetyki – chcemy już teraz rozwijać miejsca pracy, branże i kierunki, które są siłą naszego regionu i które mogą odegrać ważną rolę w przyszłości. Widzimy ogromne zapotrzebowanie na wsparcie społeczne, w tym psychologiczne dla rozwijania postaw przedsiębiorczości, dla turystyki, która w regionie Jeleniej Góry działa jak magnes, a w okolicy Bogatyni nie jest należycie rozwijana.

Nasz region to nie tylko Turów, ale też wyjątkowa kraina domów przysłupowych i zabytków architektury pałacowej, czy uzdrowiskowej. Ta infrastruktura jest obecnie w opłakanym stanie, bo przez lata najważniejsze było wydobywanie i spalanie węgla. Czujemy ogromną niesprawiedliwość, że w wyniku braku odpowiednich działań nasz region może czekać upadek energetyki i związanych z tym miejsc pracy. Rykoszetem dostanie wszystko to, co już dzisiaj mogłoby stać się wizytówką subregionu jeleniogórskiego. Już raz straciliśmy 1 mld złotych z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST), i naprawdę widzimy braki w inwestycjach z powodu nieobecności tych środków. Najgorszy scenariusz dla nas to sytuacja, kiedy zarówno Polska jak i nasz region nie dostaną wsparcia dla regionów górniczych i przyjdzie nam mierzyć się z kryzysem społecznym i gospodarczym po upadku wydobywania węgla brunatnego.

Dlatego jeszcze raz – zwracamy się, aby Pan i nasz rząd nie tylko zawalczyły o FST dla Polski, ale aby dostrzegły państwo, że **region kompleksu Turów jest aktywny, ma swoje wartości poza węglem, jednak potrzebuje wsparcia, którego została pozbawiona przez politykę PGE i poprzedniego rządu**. Jako aktywne kobiety wiemy, że aktywne liderki potrafią zmienić bieg historii, że potrafią motywować ludzi do działania, do zmiany postawy na aktywną i optymistyczną. Liczymy, że czas naszej prezydencji w radzie Unii Europejskiej zostanie wykorzystany. Chcemy zawalczyć o nasz region i odczarować wizerunek, jaki na nas

cięży. Wiemy od lat, że władze lokalne nie zrobią nic, bez jasnego i szczerego głosu w sprawie harmonogramu odejścia od węgla brunatnego. Historia FST w Polsce pokazuje, jak ważne było zaangażowanie w jego powstanie premiera i posła do PE Jerzego Buzka, jak odważne było działanie prezydenta Wałbrzycha, który przekonał Komisję, że miasto i region wałbrzyski zasługuje na te środki prawie 30 lat po transformacji i otrzymał ok. 2 mld złotych. Teraz liczymy na Pana, że pomoże nam Pan w procesie transformacji regionu, który ma szansę na inny scenariusz niż ten wałbrzyski z lat 90-tych. Inaczej jak mantra „węglowa zapaść wałbrzyska” wieszczona będzie tak długo, aż nie pojawi się harmonogram transformacji i szczerą wizją i plan zmian co do przyszłości kompleksu Turów.

Z wyrazami szacunku,

1. Magdalena Rozwadowska, Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet
2. Fundacja Boskie Karkonoskie
3. Mirella Dziedzicka, Rodzice dla Klimatu
4. Stowarzyszenie IzerRiders
5. Aleksandra Knapik-Gauza, Stowarzyszenie Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom
6. Katarzyna Gauza, Fundacja Łodzianka
7. Anna Wilczyńska, Stowarzyszenie Na Trójstyku
8. Barbara Kalina Ostaszewska, Bolesławieckie Stowarzyszenie Kobiet “In Gremio”
9. Małgorzata Orzoł, Bolesławieckie Stowarzyszenie Kobiet “In Gremio”
10. Ewa Słonina
11. Katarzyna Żak
12. Jolanta Filipowicz
13. Anna Szymańska
14. Urszula Magryś
15. Janina Bany - Kozłowska
16. Agnieszka Michalczuk
17. Alina Kordasiewicz
18. Czesława Grochalska - Zielonka
19. Edyta Panitz - Lenda
20. Maria Wilas - Bąk
21. Magdalena Kościańska, Telewizja Bogatynia

22. Joanna Arendarczyk
23. Kinga Dobrowolska
24. Dorota Baranowska, Stowarzyszenie Zgorzeleckie Kobiety
25. Urszula Białach, Stowarzyszenie Zgorzeleckie Kobiety
26. Renata Burdosh, Stowarzyszenie Zgorzeleckie Kobiety
27. Urszula Gnych
28. Edyta Krajniak-Burba, Stowarzyszenie Zgorzelec Miasto Dialogu
29. Marzanna Bartczak
30. Kamila Halikowska
31. Maria Sosna
32. Anna Zalewska
33. Stanisława Urbanek
34. Magdalena Wilczyńska
35. Dagmara Pyć
36. Aneta Ćwieluch
37. Joanna Baranowska
38. Małgorzata Nowacka
39. Ewa Krasowska
40. Ewa Kochanowska
41. Ewa Karolewska
42. Irena Rydarowicz
43. Magdalena Przybyła
44. Bożena Blansjaar
45. Jolanta Chaber
46. Agata Tyniec-Słuja, inicjatywa obywatelska #dziewczynyzokrzei
47. Elżbieta Rygier, inicjatywa obywatelska #dziewczynyzokrzei
48. Jolanta Tułacz, inicjatywa obywatelska #dziewczynyzokrzei
49. Dorota Tyniec, inicjatywa obywatelska #dziewczynyzokrzei
50. Elżbieta Lech-Gotthardt, Stowarzyszenie DOM KOŁODZIEJA
51. Hanna Ilnicka, Stowarzyszenie Interklub Femina
52. Magdalena Maszko-Dziurów
53. Krystyna Radzięta